

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmontetlen levelek csak ismert kezekről fogadtatnak el.

Zésiratok nem adatkak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1 kr.

Kiemelt, díszített s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A takarékoságról.

Felvilágosodott korunk egyik árnyoldala a fényezés. A magasabb köröktől le a legalsóbb néposztályig, mindenki, ez anyagi és erkölcsi haladásunknak gátat vető vágnak hódol.

A hajlam, másokat utánozni, az emberrel születik; ebből következik azután az, hogy a vagyonosabbak példáját követve sokan, az állásuk és anyagi erejüket túlhaladó fényezés által oly örvénybe sodortatnak, melyből nehéz a menekülés. A menekülés egyedüli útja pedig az, hogy fel kell ébreszteni az emberben egy másik hajlamot, mely a pazarlásra való készséget ellensúlyozza, jobban mondva: kiirtsa, vagy ne is engedje, hogy ember szokásává váljon.

A vagyonosabb osztály mindennapi szükségletein kívül eső kiadásai tagadhatlanul fejlesztik és előmozdítják az ipart, míg a kisebb vagyont, vagy a munkája után élő ember a gazdagokat majmolandó, jövedelme, keresménye fölöslegét olyasmire tékozolja, aminek nélkülözéséhez állásánál fogva ugy is hozzászokott, s ami a napi szükségletekre igényelt kiadásokat jóval felülmúlja. A munka által nehezen szerzett fillérek könnyelmű kidobása, elkorcsmázása a legnagyobb erkölcsi bűnök egyike. Verré változott népünkben ama kimondhatatlanul rosz szokás, hogy a heti keresményt a korcsmába vándoroljon. Nincs előrelátás! — A munka által nehezen szerzett fölösleg, mint szükségtelen valami elpazarlatatik. Nem számítanak a jövő homályába burkolt netalán eshető betegségekre; pedig a napi keresetből élő embernek — dacára annak, hogy dolgozó két kezén kívül semmi vagyona nincs — a betegség vagyoni bukása, — — tönkre tétele. A kenyeret kereső kéz nem képes megszerezni a betehető falatot, mert munkaképtelen, pedig a család éheznek, kenyeret kér. Mennyi gond- és aggodalom-

TÁRCZA.

Szemere-hagyományok

Szemere Miklós levele, Tompa Mihályhoz.
(Vége.)

Ennyi bohó komolyság után, ha bohótlan komolysággal mondom neked, hogy természetem, kedélyem igen elsötétült már, tán hiinni sem fogod, pedig ugy van. Hidd el fékezhetlen vágy szállt meg, már még tavaszkor, elbuvni az emberek elől; keresni valamely rejteket, hol senki ne találjon rám, hol magamban legyen heten, hónapokon át. Be is jártam régi kedves vadász-helyeimet a pataki réten, sorba néztem mindenik homokdombot az árvizkor, szerettem volna venni, vagy haszonbérteni egyet a várostól vagy valamely birtokostól, melyre egy kis vadászviskót építhessek s honnan lefut az árviz, szárazegének, csólnakon s midőn lefut az árviz, szárazon kedvemre vadászhasam, társ nélkül. De nem találtam; én magános dombot óhajtottam volna s ezek közül — ha ismered — a György talló haszonbérben van jelenleg, az Eperjeske kiadó, de nyárban csak posványon át juthatni hozzá. Az egykori Szentes, most Végesihomok igen drága s szinte haszonbérben van. E kirándulásokban mindössze is annyi örömem volt, hogy első ízben 9 ludat s több kacstát, másodízben 2 ludat lőtünk.

Kálniczky igen jó ember, de soha sem de-

től menti fel ily esetekben az embert a fölösleges fillérek megtakarítása!

A szükségtelen kiadások kerülése azon hajlam, mely sokszor segít bajainkon, s mely kiszorítja a pazarlást, e tönkre vezető rosz szokást. Az emberiség legnagyobb része a jelennek él; örömmel, ritkában bánattal emlékezik a multra, s vagy aggódva vagy semmiképp sem gondol a jövőre. Nagyon természetes tehát, hogy hajlandóbb is pazarolni, mely testi, ritkán szellemi élvezettel jár, mint takarékosnak lenni, mely hajlam, nélkülözését kívánja a fölöslegnek, lelki megnyugvást ígér, s megszabadít a jövő aggodalmaitól. Csakhogy a takarékoság megköveteli a vágnak mérsékelését. Az pedig majdnem lehetetlenek mondható, hogy valaki kebléből gyökeresen kiirtassék egy oly szokás, mely már természeté vált; azért szükséges, hogy a takarékoság már a zsenge gyermekkorban ültetessék az ember keblébe, ugy, hogy előbb ismerje a takarékoság áldásos jóságát, mint a tékozlási hajlamot. A gyermek lelki alakulásának tervszerű nevelés által irányt adhat még a tanító, s nem is jár anyi nehézséggel a gyermekeket jóra szoktatni, mint felnőttekből kiirtani a rosz szenvedélyeket.

Az ember erkölcsi műveltsége megköveteli a takarékoságot. Aki takarékos, az gyarapodik és gazdagszik: aki gazdag, annak szabad tere van előmozdítani a szellemi haladást. Kevesen vannak, kik ezt belátják, s addig is, míg sorsuk ellen zúgolódnak, jobban tennék, ha gyakorolnák az anyagilag előmozdító takarékoságot, mert utóvégre is nem születhetik mindenki grófnak, bárónak, hogy bele üljön ősei által szerzett határtalan birtokába, hanem dolgozva takarítson, hogy munka által érdemeljen magának jobb jövőt, mert munka nélkül nem élhet. A munka ösztönyszerű életfentartási kötelesség, s ha a munka kötelesség, az a takarékoság is.

A takarékoság nem tévesztve célját,

rekabb fiu, mint midőn elindult már Kis-Patakról a csólnak, a fuzesérhidja felé jár s ő a csólnok orrában fekvő Patak felé néz az áradás tengeréről; őt látni ilyenkor, azt az örömteli boldog, becsületes arcot, maga egy boldogság s ha ő a másik csólnakban ülő Szemere Miklóst vizsgálva, körülbelül ugyanezt mondhatja róla. Értem a boldogságot s nem az arcot, ámbar tisztes pófám kinyomását becsületesnek is hiszem. Mert mi vadászgatunk egy párszor együtt a kis-pataki tengeren és Székely Józsi a kaczagának vig fia és kiszálltunk magános homokdombocskákra, a mértföldekre terjedő áradás e zöld óázain és ettünk halász sültötte izletes halat. Be lókba és ettünk halász sültötte izletes halat. Be jó egyszerű élet az ilyen Miskáckám! Nem hiszem, hogy csupán azért csüggjek rajta oly nagyon, mert felette szeretem a vízi vadászatot csólnakról s mert mindazon helyek ifjuságom ezer, meg ezer képeire emlékeztettek, — de ez egyszerűen, vidám élet nagyon öszvehangzik kedélyemmel, így kellene szólanom: mostani kedélyemmel. „Alant a víz, felül az ég,” mint Kölcsey dalolja Bucsuájában s a tengernyi vízen egy kerek homokdomb, a dombon vadász-házikó s a domb szelénél kikötött csólnak — házikó most minden vágyam ebből ál. A házikóba könyvek, a vízben milliónyi vadmadár. Olykor meglátogatna egy pár jó barát (az egyik barát nem bánám ha lányka volna is) így szeretnék én most élni s tán így is fogok a jövő tavaszon (a lánykát kivéve, — majd adna feleségem!) Honn 9 hónapot, a nádak országában hármát.

anyagilag és erkölcsileg jótékony hatást gyakorol. Láthatjuk s naponkint tapasztalhatjuk, mily jótétemény hajlammal bírni a takarékoságra; s hogy hova emelheti az egyént az ebből származó anyagi és lelki függetlenség.

Györfi János.

Agaraszat.

A Zempléni agaraszt-egyesület folyó hó 7-ikére kitézött, azonban közbejött akadályok és különösen az időjárás szeszélyeskedése miatt elhalasztott kölyök-és elegyagar versenyt f. hó 21, 22 és 23-án tartotta meg a gerendai és vécei gyepeken.

A versenyre egybegyűlt s nagyobb részben egyleti tagokból alakult társaság gyönyörű verőfényes őszi naptól és a vidék szépeivel diszelgő hosszú kocsisortól kísérve vonult ki a valóban remek agarászó térre, melynek az éji fagytól megerősödött simagyepe amint megkönyíté a szőrös talpvédelmét, ép ugy próbára tette a versenyzők tehetségét és kitartását is. De ez utóbbiak dicséretesen megállták helyüket, mert a kedvezőtlen talaj dacára minden, hajtásba került füles életével adózott, Nyitányul a kölyök verseny szolgált, mely azonban a csekély számú nevezések miatt kevés érdeket költött s ez irányban messze tulszárnyalta még az első napon megindított elegy-verseny. Itt már 12 kipróbált versenytárs állott sikra s habár mindenik tulajdonos titokban nevezettjének remélte a billikomot, a közbizalom még is csak három agar u. m.: Szemere István „Kudarcz” a Téglásy András „Vércse”-je es Vladár Emil „Szarvas” a felé hajlott leginkább, és mint az eredmény bizonyítja nem érdemtelennel, mert bár „Szarvas” a verseny előtt pár nappal egy róka komával vívott küzdelemben kapott lábsebe miatt az első öszszevetés után lesántulva a versenyből kiesett, de „Kudarcz” és „Vércse” a billikomra felmaradtak.

„Kudarcz” a mult évi szabolcsi kölyök verseny nyerője ritka szépségű agar, természetnek arányossága, izomzatának fejlettsége és mozgásának elevensége elárulják hogy az élbe került nyullal be is szokott számolni. Nagyon aporús jegyzete meg rá egyik agarász cimboránk, hogy „ilyen szép agarat festeni is ritkán szoktak”.

„Vércse” nagy kitartást eláruló izmos három éves jó agar, övé lett a billikom, de azt

Punctum! mert fecsegésem a vizről, tengerről, mérhetlen tengerré vált s tán vizes is nagyon. Beszéljünk egykori házigazdáról szegény Csengeriről. Tán tudod már, hogy elhalt s hogy utódja — Pálkövi. Örülök, hogy ez eszes, jó ember a sok bajból — fogság, besoroztatás — szerencsésen partra vergődött.

Hát Erdélyi teljesítette-e nálam tett ígéretét, t. i. hogy meglátogat tégedet? Egyszer, régen már, tán tavaszkor, hivtam jőjőn hozzád velem, nem jöhett, most ő hívott, most meg én nem mehett. Nőm beteges, legkisebbik lánykám pedig majdnem halálán volt; még most is alig van jártányi ereje.

Mióta itt nem voltál, házam környete keveset változott. Kivéven, hogy magtáram déli oldalára korán érő fekete szőlőt, a nyugatira pedig vadborostyánt (ha a haza nem ad borostyánt, magam szereztem magamnak) futtattam fel s hogy az utontuli kertben, egy árnyas hely körül nagy ripacos haju tölgyfa székeket rakattam s némelyik gothszerű alakjával ugy néz ki köztök, mint egy vén orosz Hegumen, — a többi mind régi. Medvefejeim nem szaporodtak, sok éve, hogy nagy vadászatokon nem valék. Ellenben találtam saját földemen egy római aszszonyi rézkapcsot s hamuveder darabokat s másutt ismét golyót, lánccbotot, kopját, sarkanytyukat, Lasztócz barátom még Pompeji lesz utóljára s ide fogtok zarándokolni.

Hej be pompás s tömördek sárgadinnyém volt ezidén Miskám! Illatos ananászok, oly bircsések, mint a legrészegebb kántor orra, szájban elolvadó végtelenül izletes sarepták (pap

hiszem: győzelmét leginkább azon véletlennek köszönhető, hogy a zárfutásnál ugrasztott igazán „billikomos” füles fél mértföldet jóval meghaladó runt adott, melynek végén pár ponttal sikerült megvernie a magánál sebesebb de kellő training hiánya miatt megfáradt „Kudarcz”-ot

A nevezések következők sorrendben történtek:

I Kölyök verseny.

Nevezések:		
1. Téglásy András	h. k.	Darázs
2. Téglásy József	tk. sz.	Czipó
3. Nemthy József	f. sz.	Holló
4. Kun Frigyes	f. sz.	Kokot

Összevetés:		
Darázs	}	Holló.
Czipó		
Holló		
Kokot		

II. Elegy verseny.

Nevezések:		
1. Szemere István	sz. k.	Kudarcz
2. Dokus Gyula	tk. k.	Zsobri
3. Orosz Sándor	f. k.	Lárma
4. Téglásy András	tk. k.	Vércse
5. Cseley Gyula	v. k.	Tigris
6. Görgy Pál	tk. k.	Szarvas I.
7. Cseley Lajos	tk. k.	Babos
8. Szemere Lajos	f. k.	Piktor
9. Vladár Emil	v. sz.	Szarvas II.
10. Ugyanaz	f. sz.	Hancsa
11. Téglásy József	h. k.	Darázs
12. Némethy József	f. sz.	Holló

Összevetés

Kudarcz	}	Kudarcz	}	Kudarcz										
Hancsa														
Tigris	}	Tigris			}	Kudarcz								
Piktor														
Szarvas I.	}	Holló					}	Kudarcz						
Holló														
Lárma	}	Szarvas							}	Kudarcz				
Szarvas II.														
Babos	}	Vércse									}	Vércse		
Zsobri														
Vércse	}	Erővesztő											}	Vércse
Darázs														

Kellemesen lepett meg bennünket és a versenyeknek kiváló érdeket kölcsönözött — az egyleti billikomokon kívül — gróf Andrassy Manoné ö mltása által az egyletnek ajándékozott három tiszteletdíj, valamint a gálszécs-vidéki urnok által br. Fischer Gusztávné ö mltása kezdeményezése folytán felajánlott „hölgyek díja,” mely előzékeny figyelemért a versenyt megelőző egyleti közgyűlés mindkét irányban jegyzőkönyvileg fejezte ki szíves, őszinte köszönetét. Ezen díjak előzetes megállapodás szerint a billikomokra felmaradt agaraknak adattak ki.

A gyepen megjelent hölgyek kik versenyeket szerencseltették, minden futamot végig nézhetvén szintén kitűnően mulattak, mert a kocsik az agarasztér egyik oldalát övedző erdő — a fülesek posztója — előtt helyezkedtek el s így minden hajtásba került füles erre véve iramát a legtöbb hallali közelükbe következett be.

A versenyeket Gálszécsen a casinó termeiben kedélyes 40—50 terítékű társas ebédek követték és fényesen sikerült táncszertély zárta be, melyen a megye előkelőbb családjai nagy számmal vettek

létre a sareptai olajos korsót ismerheted) és és — hatalmas Cantalupok, szebbek még azoknál is, melyeket Szontagh Gusztáv álmanában a Diarbekiri Basa kertjéből lopott. Éltém is rajtok úgy, mint még soha. Sargadinnyén nyaraltam ki. Görögdinnyém ellenben nem igen híresek voltak.

Gyümölcsöm meg, baraczkon s néhány körtvén kívül — semmi.

Pedig hej be éheztem jó sóvári almákra s hamvas szilvákra! jobban mint te is, midőn önkéntes páter korodban a thea főző schwechati hősök tüze mellett éhesen meg álltál, de hasztalan; sőt még annál is jobban, midőn Hainburgban le etted a tejfölt. Ilyen gonosz a sors barátom, neked theát, nekem sóvári almát nem ad.

Mi a manót kellene még irnom amugy hirtelenében, mint midőn a dob megperdült s te nyakrafőre szaggattad le a piócákat nyakadról. Egyébiránt e hosszú levéllel fényesen megczáfalom azon hamis rágalmat, hogy a te barátod Miklós röst legyen s ha pedig e kegyetlen tollat is tekintetbe veszi a méltánylás istennője, akkor a keresztényi türelem töviskoszoruját is homlokra tűzendí.

Ugy barátom! ha volt nálad Erdélyi s nem beszéltél el, mily vándorlásokat tett itt léte alatt velem együtt, — akkor bűnös ember.

Mult télen Szabolcsban jártunk, Bereczkitől Berczelig, mindenütt befagyott tavakon, hatalmas szánuton; itt-ott róka, farkas nyomokra s befagyott csolnakokra bukkantunk. Kicsiben úgy álltak ott mozdulatlanul, mint befagyott hajók az

részt s a Lányi fiuk zamatos zenéje mellett pezsgő jókedvtől kísért hajnali csárdás után azzal váltak meg tőlünk: „milyen nagy kár, hogy csak egyszer tartanak esztendőben agar-versenyt.”

Végül az egyesület nevében őszinte köszönetet kell mondanom a gálszécsi casinó igazgató választmányának, hogy a casinó helyiségeit részünkre készségesen átengedni sziveskedett.

S.-a. Ujhely, 1881. novemberhő 24-én.

Füzy Kálmán
egyl. titkár.

Szomszédos vasut.

Egy Szerencsről Tállyának és Abauj-Szántónak, Garadna vagy Novaj felé építendő szomszédos vasut tárgyában f. hó 13-án tartott egy értekezlet Tállyán Ahsbahs országgyűlési képviselő házában. Ezen, körülbelül 5 mfdnyi hosszú vasutvonal Szerencsről, — mely a volt tiszai vasut és az északkeleti vasut keresztezési pontja, — kiindulván, az összeköttetést észak — Kassa — felé, mely most Miskolcznak egy nagy (45 kilométernyi) területet teszen, annyival megrövidítené, és a tállya-szántói vidéknek tetemes helyi forgalmát is közvetítené, mely két város területéről évenként átlagban 25000 hordó szállítatik el. Az 1880 31 t cz. számos előnyököt biztosít a vicinális vasutak részére, nevezetesen az államvasutak indóházaikat ingyen használatra átengedik a kiindulási ponton, az építéshez szükséges anyagot mérsékelt áron szállítják, az építés maga, habár rendes szélességű vágányra vannak berendezve, a vicinális vasutaknál sokkal olcsóbban eszközölhető; végre a megyei közmunka erő is részben rájuk fordítható.

Az érdekelt vidék megyebirtokosai, két város: Tállya és Szántó, végre a két megyei hatóság Abauj és Zemplén, bizonyosan mindent meg fognak tenni ezen vasutvonal kiépítéséhez, mely, kivéve egy, a Hernádon átvezetendő hidat, nagyobb technikai nehézségekbe nem fog ütközni.

A kisajátításra nézve kívántos volna, ha a birtokosok, kiknek földjei a vasut által érintetni fognak, a kisajátításért járó összeget a vasut részvényeiben elfogadnák; ez a terv valószínűsítást nagyban könnyítene.

Egyelőre az említett értekezletben elhatározott, azon terveket, melyeket a volt tiszai vasut még az ötvenes években, — midőn a vasut Tokajról eredetileg egyenesen Kassának tervezetett, — készítettet, a magyar királyi államvasutak igazgatóságától beszerezni, ugyanattól az adatokat is kikérni az áru mennyiségek felől, melyek Debreczen felől és az északkeleti vasut vonalán jöve Szerencsről Kassának észak felé mennek, melyek esetleg ezen új összekötő vonalon szállítatnának, — s végre a jelen értekezleten még képviselve nem volt környékbeli nagy birtokosokat részvételre felszólítani. Egy, december vége felé tartandó értekezletnek a beszerzendő részletes adatok be fognak mutattni és azután az előmunkálatok lesznek foganatba veendő.

Krajnai levél.

Fajunk végzetes hibája, hogy a szépet előbbre teszi a szükségesnek, a praktikus nemzetek ezt fordítva gyakorolták, s ezen — életből csessegükről tanuskodó — elvüknek köszönheték nagyságukat vagy legalább boldogulhatóságukat!

Mi üres zsebbel is szeretjük a szépet. Nélkülözük a szükségeseket, de teremtünk káprázatos-

oceanon. Felcipeltem a szabolcsi várra is jeges uton, nagy hasa alig pihegett.

Később Kandó Kálmánt látogattuk meg Ungban, Csértészen: derék vadregényes lakás.

Most pedig Pestre menetele előtt, Rothfeldet is vive magunkkal, bejártuk Zemplén felső részét, előbb a szalánczi, aztán, hol veled a falak tetején mászkáltam, a csicsvai várát. Onnan Vladár Kristofhoz s tölle a barkói vár alatt Homonna völgyét, Homonnán megnéztük Drugeth egykori várát; Hosszuzemzőn Szirmay Miklós erdőközi, szarvakkal kitömött négylábu vadakkal, madarakkal s mindennemű vadászeszközökkel teli tömött gyönyörü izlésü vadászlakát. Udván, Szirmay Pali dombon fekvő regényes lakását s kerét. Innen Unghba csaptunk át Draveczy Miskához, ki Vinnán, a vinnai várhoz közel, maga is egy régi városkában lakik s atyjáról sok szép gyűjtemény s derék könyvtárral bir. Ezt nem találván honn, sem szakácsát, csupán szolgálóját, hust hozattam s Erdélyi capitalis gulyáshust főzött, hozzá jó vinnai bort itunk. Hol tanulta Erdélyi a szakácságot, az mindaddig mély titok; kár, hogy sirba száll vele! — rántottát meg én is tudok csinálni, te is megfőzöd alkalmasint a tojáást, de a holtunk után következő költők barátom már tüzet sem fognak tán egykor rakni tudni. Aljasodik a világ barátom!

Költőkről beszélvén, eszembe jut a költészet s a költészetéről Sárosyné. Ezen asszonykának egykor felette ferde izlése volt, annyival meglepőbb volt rám nézve, hogy ő s hozzá oly leverő körülmények közt, mint most az övéi,

Félünk, hogy a külföld majd rá nem ismer a g a z d a g Magyarországra. Pedig hiába rugdalózunk, leolvassák a papírról azt a sok millió deficitet, s hallják a sanyargatott s vérig préselt nép jajjait. Kis darab cifra rongy nem fedi be a meztelen testet.

A neki tüzesedett honatyák nemes bőkezűséggel százezreket szavaznak meg az ország szegény kincstárából fényre, diszre; hadd pompázzék vele a sokat szenvedett haza. Mint egy fel-piperézett, kikendőzött anya, kinek gyermekei éhen s dideregve sirnak körülte.

Hja a szépnek is kell áldozni, ide száz, amoda újra százezer forint, hiszen ez még nem juttatja koldusbotra a hazát.

A luxus tehetetlen mammonja órási összegeket nyel el évenként, s a szegény adófizető nép roskadozó vállai már összeestek a közterhek rettentő sulya alatt.

A példa hat. A megyék kicsiben épen így gazdálkodnak. Előbb kiczicomázzák magukat, s ha még jut egy kis pénz, azt nagylelkűen haszonra fordítják. Fordítanak ugyan többet is, de ha nincs.

Megyénknek felső vidéke, az ugynevezett Krajna, távol esvén a központtól, nemcsak nem ékítettik, de kiáltó szükségletei sem vétetnek figyelembe. A n.-bereznai utvonalat a sztakcsinival összekötő nagyhid már harmadik éve használaton kívül van. Minden ősszel s tavasszal, midőn a vad hegyi folyó sodró árja fenyegeti az átkelők életét, a közlekedés megszakad, ugy a hazai kereskedelem mint még inkább a vidék lakóinak nagy kárára.

A tekintetes szerkesztő ur becses lapjában évenként szellőztetett ezt az ügyet, vélvén hogy a megyei szegénynek eme nyilvánosságra hozatalával célunkat elérhetjük, utóbb kérvényt intéztünk a megye közigazgatási bizottságához, s ennek következtében lépések tétettek is, de melyeknek eredménye kevesebb a semminél.

Elmult az ősz, jön a tél, utána a tavasz, s a hid nem fog állani, míg csak egy pár ember élet nem fog esni áldozatul.

Ha nincs erre pénze a megyének, találjon egyéb utat módot a hid fölépítésére.

Ha legalább írásban kaptuk volna kérvényünkre a tagadó választ, felirtunk volna a miniszteriumhoz, hogy vizsgálta meg a helyet rendőri szempontból, s intézkedjék ez esetben úgy, mint azt neki a hazai törvények diktálják.

Mert ha egy évben elmaradt volna a hid fölépítése pénz hiány miatt, értettük volna, mert ez mindenütt hazánkban érezhető, de a következő évben már tekintetbe kellett volna venni panaszainkat s az évi budgetet úgy kellett volna összeállítani, hogy belőle nekünk is jusson valami.

Hisszük, hogy a t. szerkesztő ur szíves engedelméből az unalomig gyakori felszólalásaink reánk fordítják már a közigazgatási bizottság rég várt becses figyelmét. **B. Mihály.**

Különfélék.

Meghívás. A zempléni megyei tanítóegyesület s.-a.-ujhelyi jár. köre f. é. decemberhő 6-án d. e. 9 órakor S.-a.-Ujhelyben, a ref. iskolában a l a k u l ó k ö z g y ű l é s t tart, melyre a nevezett járásban működő összes tanító urak s a tanügy barátai ezennel tisztelettel meghívottak. S.-a. Ujhely, 1881. novemberhő 22-én. Knopfler Sándor, mint a megyei gyűléstől kiküldött id. jár. elnök.

Szemere-ünnep. A sárospataki irodalmi ön-

töllem a görög anthológiát gyönyörrel olvasta. Pindarusnak, német fordításban oly feszessé vált hymnusait Erdélyi nem volt képes élvezni s ő szerette s felfogta. Ez igen sok.

Gólyád, paplakod tréfas festése s az ü r e s koporsó itt nagy tapssal fogadtattak s csodáld — az utolsó legnagyobb, sőt sokan vannak, kik az elsőre (melynek én elsőséget adok a 3 közt) nem sokat adtak, az utolsót ellenben égis magasztalák. Lelkemre mondom nem méltó írni, legalább én már torkig vagyok a sok ostoba itéletekkel. S még magok a költők közt alig találsz egy párt, kinek több dalu izlése legyen. S még azok közt sem, kik magok jól írnak. Hiszen Vörösmarty Laukából költöt remélle egykor, mint nekem mondák, Sárosy pedig azt írta hozzám egy levelében Petőfit magasztalván én előtte, hogy Ördög Dankónak a „Könyezőhez” című csinóska, de igen közönséges rövid költeménye föl ér egy tarisznya versnél a Petőfié közül. S ezt akkor írta, midőn már Petőfi kiadta első kötetét.

Gólyádban két reminiscencia (csókold meg kezemet, hogy nem plagiumnak nevezem) van: egyik: „két hazád van, nekünk csak egy,” ez Fecske című versemben van, másik: a „szétomlott kéve,” ez Erdélyi „Szabadhangjaiban” van. De csináltam is rád egy képet tentával, azonban most, ámbár mult levelemben ígétem csak betűkben küldöm el, mert egy az, már belefáradtam e levélbe, más az, nincs negyedrét papirom most, pedig ez kellene hozzá: Tiszteletes Tompa Mihály uram papiköntösben s hátra

képzőtestület által, Szemere Miklós elhunyt költőnk emlékezetére rendezett kegyeletos ünnepély f. hó 20-án tartott meg szép számu közönség részvétele mellett a főiskola imatermében. Az ünnepélyt az ifjusági énekkar nyitá meg, a Széchenyi-hymusz* szabatos elénkésével. Azután a társulat alelnöke lépett az emelvényre s egy szép beszédben emlékezett meg költőnkéről ki nemcsak költő, de emberbarát s rendületlen hazafi is volt. Utánna Gyarmathy Sándor Szemerének a „Lukai pap” Pogány Albert pedig „Vigan e rövid életben” című költeményeit szavalák nagy tetszés mellett. Ezt követte ismét az énekkar egy bus melodijau dala, majd Tompa „Uj Simeon”-ját szavalta Virág József s a „Szerelmes bölcs”-höz című humorgazdag verset Szemerétől Nagy Zsigmond. Az ünnepélyt „A dalnokot hagyjátok” című dallal az énekkar zárta be. Ez ünnepély rendezéseért az ifjuság mindenestre elismerést érdemel, mely kétségtelen jelzője annak, hogy irányja komoly és a hazafias érzelmek ébrentartásában is vállaltva buzgólkodik.

Dengremont hegedü-virtuóz hangversenyét igen kis számu közönség hallgatta meg. Ez különben már nem első dolog, hogy publikumunk vastag közönyt tanusit oly művészek iránt, kik másutt lelkes ovációk tárgyai s csodálkozunk is rajta, hogy még akad művész, a ki hajóját kiköti nálunk, hol csak a krajczáros komédiák iránt nyilvánul számbavehető érdeklődés. Ha városunk olyan alföldi nagy község volna melyben a lakosság tulnyomó számát egyszerű földművesek teszik, szót sem tennék hasonló dolgok miatt, de ahol a megye központja van s a királyi hivatalok minden neme, mint egy göcspontban egyesül, ott bizony igen meglehet várni, hogy a közművelődés tényezői a rokonszenvenek több melegével találkozzanak. Azon stereotyp panasz, hogy pénztelen időket élünk, az utolsó betűig igaz, de takarékoságunknak ne a s zűk s e g e s e k megvonásában adjunk kifejezést, hanem az oktan költségeken azon nemeinél, melyekből csupán léha szenvedélyeink tükröződnek le. A mi a hangversenyt illeti, az valóban élvezetes volt. A fiatal hegedü-virtuóznak, hogy egy Joachim, Ole Bull vagy Paolo Sarasate mellett megállhasson, még csak azon művészi nyugalom és öntudatosságra van szüksége, mely a magas technikával együttesen válik értékessé, de amelyhez kor, tapasztalat és hosszas tanulmány szükségesegek. E tekintetben, kísézője Leitert ur, mint zongora-virtuoz, jóval fölötte áll. Az utóbbi évek alatt sok zongora művészt hallottunk már, kik azon ajánló levéllel: hogy a „nagy mester” tanítványai, léptek a közönség elé, de minden hízelgés nélkül elmondhatjuk, hogy Leitert nagy részét megelőzi. Nem tudjuk: ki volt professzora, hanem, hogy „nem járt legyen hiába a szép és igaznak honába,” arról bizony mindenki meggyőződhetett, a ki őt ez estén hallani szerencsés volt. Nem kapkod ő, nem szenved; színeinek felrakásához nem használ vakoló kanalat affektált erőlködéssel; ecsetje alig láthatólag mozog kezében, de nyomában mégis életet nyer a vászon a színharmonia teljes pompájával. A hálás közönség minden darabja után háromszor-négyszer tapsolá elő a művészt s lelkesen éljenezte meg. A művész-pár innét Kassára utazott, hol találhat és bizonyára találni is fog az ujhelyinél nagyobb közönséget, de méltanyulás és elismerés tekintetben bőkezűbbet alig.

A „Zempléni egyet. ifj. egyesülete” f. hó ele

tett magastetejü kalappal s összehuzott lábakkal s előre nyújtott nyakkal — a sietést jellemzőleg — ül a golyán s a madárparipa ugyancsak siet alatta, a lovag nyársán egy felszurt fecske látható, hóna alatt pedig kéve. Így ballag ő elől a sás között. Hátnál Szemere Miklós s Erdélyi Jankó láthatók szaladva az ármányos czimbora után, kiáltozva: „Fogjátok meg, fogjátok meg, Miklós puskával, melyel fecskéjét lötte, Jankó sarlóval, melyel kévéjét aratta. Jankó borzasztó potrohos, Miklós halósipakban, hálóköntösben. Ez a bohóság hallod sok kacajt szült körülünk, Jancsi annyira, mennyire találva is van, neked irtóztató hegyes orrod s állad van s Jancsival ellentétül igen hosszúnak s vékonyknak rajzoltalak. Én legrosszabbul tündérkedem köztetek, nem tudtam magamat jól jellemzeni.

Somának Pestre kellett leveletem küldened, csodálom, hogy ezt elfeledtem megírni. Tejeledet, theádat, pióczádat Szentmiklósi beszélte nekem s én viszont hármát mondtam el neki rólad. 1. A sütökemenczét, melyben egy ifju gubbaszt majd félholtan, a kemence lyuka előtt szagláló mészáros ebek. 2. Patronusodat, ki ha kézhez nem kaphatta fiait, lidérczkedve betegnek tette magát s ha közeledtek félénken a fattyuk, felszökött hirtelen mint az Aesopus kandurja s lastótkön ragadta őket s végig naspágolta. 3. Lastóki esetedet, midőn Albert Miska elkapta töled a puskát s azt hitte, hogy agyon akarod magadat truchálni s bezártak s őriztettek stb. Az egész rabczimboraság kaczagott kalandjaidon, kivált Domján Samu (volt pataki diák, Nyiregyházáról) a bajzosos.

jén megalakulván elnökké választatot: Rátz István, alelnökké: Dercsényi Bertalan, titkárrá: Thomán István, jegyzővé: Kovács József, pénztárnokká: Engländer Emil, választmányi tagokká: Balogh Zoltán, Engländer Sándor, Fritsch József, Gutman Jakab, Harsányi Károly, Laurencz Ferencz, Rosenberg Ignác, Szentfner Gyula, Szentgyörgyi Dezső.

Helybeli műkedvelők mint halljuk, a jövő hó 17-én hangversenyt adnak, melynek műsorozata már a napokban közzé fog tétetni.

Gyászhir. Tegnapelőtt d. u. 3 óraker kísértük örök nyugalomra id. Sebeők Antalt, városunk egyik legidősebb s köztisztelőben álló polgárát. A megboldogult munkaszerető, egyenes lelkü s valódi becsületes ember volt. Ipara mellett kiváló előszeretettel csüggött a szőlőművelésen s igazi Horátiusi boldogságot élvezett, ha szárhegyi szőlőjének tuskulánumba vehette magát, mely a szőlőműveléshez megkívántató eszközök egész kis muzeuma volt. Halálának oka leginkább az évek sulyában keresendő, miután 71 év nyomta vállát, mely gyenge szervezet mellett már magában is betegségnek nevezhető. Megmentésére, egyetlen fiának dr. Sebeők Antal városi főorvosunknak odaadó buzgalma sem volt elég, a természet örök törvényének lefolyása elé gátat ő sem emelhetett. A haláláról kiadott jelentés így szól: Dr. Sebeők Antal és neje szül. Hübel Szidonia s gyermekük: Béla saját valamint az összes rokonok nevében is, fájdalomtelt szívvel jelentik forrón szeretett édes atyja, illetőleg ipja, nagyapja s rokonok id. Sebeők Antalnak f. hó 24-én veggeli 5 óraker hosszas szenvedés után, életének 71-ikben évében történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 25-én d. u. 3 óraker fognak az itteni rom. hath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Sátoralja Ujhely, 1881. novemberhó 24 Béke és áldás a jó apa hamvai felett!

A nyolcz-osztályu gymnásium érdekében. Mint már egyik közelebbi számunkban említettük a városi képviselő-testület elhatározta, hogy a helybeli hat osztályu gymnásiumnak két osztályu leendő bővítése tárgyában kérvénnyel fog a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz járulni. A kérvényben, mely már föl is terjesztetett, különösen hangsúlyozva van azon körülmény, hogy a gymnásium már a magyar szabadságharc előtt is hat osztályból állott s hogy teljes virágzásban volt, bizonyítja az, hogy a hazának több művelt, nagyhiru fiait itt szerették meg neveltetésükhöz az első alapot; továbbá, városunk Zemplén megye székhelye, az értelmiség gyupontja s mégis az elemi tanodák és a 6 osztályu gymnáziumon kívül, a szellemi művelődést előmozdító, más intézetei nincsenek. Ki van emelve a s.-a.-ujhelyi gymnásiumban tanuló ifjak tulnyomólag szegény sorsuak, tanulmányuk folytatására más tanintézetekbe nem mehetnek meg csak azon képzettségét sem szerzekhetik meg szülővárosukban, a mely mai napság bármiféle hivatalnoki pályán megkívántatik. De legnagyobb érv az, hogy egy nyolcz osztályu gymnásium szlav elemekkel szaturált népes megyénkben a magyarosodás előmozdítására volna hivatva. A kérvényben az is kifejtetik, hogy a jelenlegi piarista gymnásium oly épülettel rendelkezik, melyben a hiányzó két osztály elhelyezhető lenne. Végre azon reményének ad a képviselőtestület kifejezést, hogy miután a város sulyos anyagi

körülményei folytán, az eszme megvalósításához pénzáldozattal nem járulhat, a felmerülő kiadások nemlétében igen nagymérvűek, a magas miniszterium belátandja a kérelem fontosságát s azon elvből kiindulva, hogy az anyagi áldozatok később dusan megtérülnek: a városnak, megyének, sőt az országnak előnyeért gymnásiumunkat 8 osztályu főgymnáziummá emelendi.

Nyilvános köszönet. Alírótt midőn a s.-a.-ujhelyi Dianakerti tekező-egylet elnöke által áttett 8 frt 50 kr adomány átvételét elősmerem s azt nyilvánosan nyugtatom, — egyszersmind ezen adományért az egylet nevében köszönetet mondok. S.-a.-Ujhely, 1881. novb. 23. Farkas Lajos az önk. t. e. főparancsnok.

A zemplénmegyei községi és körjegyzői egylet, mint már mult számunkban is jeleztük, a megyei bizottság után azon kérelemmel járult a m. kir. igazság ügyi miniszteriumhoz s a képviselőházhoz, hogy a midőn az ügyvédi rendtartás módosítása tárgyában beadott törvény javaslat tárgyalás alá fog vétetni, legyen figyelemmel a törvényjavaslat arra, hogy a községi jegyzők a törvényjavaslat 96 §-ában részletezett okiratok s peren kívüli beadványok szerkesztéseért zugírásoknak ne tekintessenek. A kérvényben különösen azt igyekszik az egylet kimutatni, hogy az említett szakasz a szegény néposztály érdekeivel homlokegyenest ellenkezik, a mennyiben azt arra kényszeríti, hogy a községi jegyzők helyett, a kik neki ugyszólván közvetlen tanácsadói, s a kik a törvényhatóságok által jóváhagyott községi szabályrendeletben meghatározott olcsó díjak mellett magánérdekeit elősegítik, minden csekélyebb okirat vagy más peren kívüli beadvány készítéseért a sokkal költségesebb ügyvédekhez kell fordulnia, a mi egyrészlől sok fáradság s idő veszteség, más részlől anyagi megrontásával jár.

A nagymihályi dalárda folyó hó 19-én tartott hangversenye mint értesülünk, minden tekintetben kitűnően sikerült, szép számu közönség vett abban részt s a változatos program teljesen kielégítette a hallgatóságot. A hangverseny reggelig tartó kedélyes táncvígálmot követte. A bruttó bevétel 200 forintra rugott, melyből azonban a kezdetlegesség nehézségeivel vajdó egylet javára még ez alkalommal csekély összeg jutott. **Szivtelen nagyanya.** Macso Mihályné bátyui lakos elhagyván férjét, anyja házához ment a hol is gyöngélkedő egészsége miatt hosszabb ideig tartózkodott, mi alatt elhagyott férjével folytonosan rossz viszonyban állott. A férjét elhagyott nő azonban anyjánál időzése alatt „Kakuk-fiut” hozott napvilágra, mit nem annyira ő, mint inkább a nagyszüle szégyellett, ki is a csecsemőt, a szülésznő tudta és közreműködése mellett egy nagy fazékba rejtve s valami ronggyal befödve, éjnek idején kitétte a falu melletti temetőbe. Azonban valószínűleg bántotta a lelkesmeret s pár óra mulva ismét visszatért a temetőbe de már akkor a „hamvveder” szerepére kárthatott fazekat üresen találta. A némileg rejtélyes természetű eset a fenyítő törvényszék elé került, ahol is a gyermek elvesztésével vádolt nő tettét beismerte; de azt, hogy a csecsemő hullája hová lett a fazékból, kideríteni nem lehetett. — A helybeli törvényszék elé egyik közelebbi napon volt kitzúve a végtárgyalás, a hol a gyermek anyja meg sem jelenhetett; mert épp.e napon elhalt. Ujabbán felhívott tanuk kihallgatása indokából a végtárgyalás elnapoltatott.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORUTHELEMÉR.
Főmunkatárs: **FARKAS BERTALAN.**

Hirdetések.

Kávéház megnyitás.

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki nagyrődemű közönséget, miszerint helyben a Pataki utcán levő Nyomárkay-féle házban eddig fennállott „Pest városához” címzett vendéglőt a mai igényeknek megfelelőleg, kávéházzá átalakítottam.

Helyiségem úgy mint mindenütt, ell van látva mindennemű társas játékokkal, ugymint tekeasztal, dominó stb.

Minden időben **hideg és meleg ételek és itatok** kaphatók.

A kávéház megnyitása **f. hó 27-én,** azaz ma vasárnap estveli 6 óraker zeneszó mellett történik.

Midőn ezt a nagyrődemű közönség becses tudomására hoznám, bátorkodom egyuttal szíves megjelenésüket kérni.

S.-a.-Ujhely, 1881. nov. 25.

Haupt Herman,
kávés.

Szentmiklósi eléggé jó kedvű, olykor elborult, hogy ne, négy év nem bolondság. Be örülök, hogy a jó, becsületes emberrel megismerkedtem. Szendreitől, ki nálamnál egy nappal előbb lett polgára a sasnak, már tudták, hogy én is menőben vagyok s nevettek nagyon „Szemere nélkül ugymond nem lehet a sasnak lennie.” Fel is akasztván tarisznyámat, mint a Szigligeti két pisztolyában apja szögére a fiu, a Szemere Józsi szögére, azaz ugyanazon szobában voltam, hol ő volt.

No bezeg Miska most nem panaszkodhatol reám, lerőttem e hosszadalmas levéllel több hónapi bűnömöt, most te következel, három levelemre egy roppant hosszú levéllel, hosszú legyen mint Pálfi s széles mint szegény Vadnay Bódy volt.

Hogy hozzád menetelem ismét elhuzódik szüret utánig vagy tovább is, előre látom; igazán ha az ember valahova kivált hosszabb utra vágy, legjobb minden gondolkodás s készülgetés nélkül székérre ülni s menni, mert különben száz meg száz apró akadály gördül elő. A rosta s emberi fő inversa proporcióban állának egymáshoz, amaz minden aprót átbocsát, ezen ép az apróságok akadnak fenn.

Isten veled, nőcskédet igen-igen üdvözöld tőlem!*)

Szemere Miklós.

*) E levélben a kelet hiányzik, de valószínű hogy költőnk azt 1851-ben írta.

Hirdetmények.

Főraktára a kassai gőzhengermalom készítményeinek.

Valódi amerikai petroleum

Görzi gesztenye (Maroni)

valamint a közelgő

karácson- és újévi ünnepekre

mindennemű fűszer, csemege, gyarmatárak és különlegességekben gazdag raktárt tart s ajánlja azt a nagyérdemű közönségnek

KORMOS ARMIN

ezelőtt Deutsch József.

A fennebbieken kívül a legkitünőbb

thea-nemek és rumok,

továbbá ementháli, Imperial, Gervais, Gorgonzola, Parmezán, Romadour és neufchateli sajtok, finom francia likőrök, cukrozott gyümölcs, thea-sütemények, a karácsonfa díszítéséhez pedig színes gyertyácskák nagy raktára.

1-3

Köles-kása, aszu-szilva és lekvár.

Stockeraui lencse, hámozott borsó.

Friss töltésű ásványvizsek.

7962
k. i. sz.

S.-a.-ujhelyi járás szolgabirájától.

Pályázati hirdetés.

Sáros-N.-Patakon Somosi János volt jegyző lemondása, illetőleg nyugdíjaztatása folytán 400 ft készpénz, 2 köböl buza, 5 köböl rozs évi fizetés s természetbeni lakás élvezetével egybekötött aljegyzői állomás megüresedvén, ezen állomásnak az 1871. évi XVIII t. cz. 84 §. alapján leendő betöltésére határidőül f. évi december hó 21. napjának d. e. 10 órája Sárospatakon a városházánál ezennel kitűzetik.

Ennélfogva felhivatnak a pályázni szándékozók, miszerint jegyzői képesítvénnyel és az adóügyek kezelése körüli teljes jártasságukat igazoló bizonyítvánnyal felszerelt szabályszerű kérvényeiket ide f. évi december hó 20. napjáig annál is inkább mutassák be, mert a később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

S.-a.-Ujhely, 1881. november 24.

megbízásból:
Urbán Ferencz,
szolgabírói segéd.

1-3

1214. szám.

Hirdetés.

A közmunka és közlekedésügyi magyar királyi nagyméltósági ministerium e folyó évi október hó 14-én kelt 31425 számú kegyes intézvényével a magyar északkeleti vasúttársulat kérelmére a szerencs-ujhelyi vonalomban a bodrogolaszi határban állítandó hóvéd-gátakra szükséges terület kisajátítását elrendelvén, az eljárás B.-Olaszi község-házához e folyó november hó 23-ának délelőtti 10 órájára kitűzetett; a miről is az érdekelt felek azon figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett — az érdekelt fél netaláni elmaradása esetén is, érdemileg határozand.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1881. nov. 1.
főispán mint a közg. biz. elnöke helyett
Matolai Etele
alispán.

2-3

Jeles nyelv és zeneképzettséggel bíró okleveles magyar és külföldi nevelő és tanító-nőket vagy társalgónőket ajánl: özv. Hvezda Gusztávné urnő Budapesten Lipót utca 14. szám földszint

Értékezhetni személyesen vagy levélileg.

1-3

S.-a.-Ujhely. Nyomatott a „Zemplén“ gyorssajtóján.

Hirdetés.

Gold Róza csódtömegéhez tartozó bolticzikék és egyéb ingóságok, vagyonbuktott bolti helyiségében, Fő-utcza hrg. Windischgräcz háznál, a királyi közjegyző közbejötté mellett, f. h. 28. és következő napjain nyilvános árverésen elfogván adatni. erre a venni szándékozók, meghivatnak.

Juhász Jenő,
tömeggondnok.